

Mas Oliveres

Sant Fruitós de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: La Vall dels Horts. Mas Oliveres s/n (08272 Sant Fruitós de Bages)
Emplaçament A 500 mts. Del km.2,8 de la Crta. Manresa Sallent

Coordenades:

Latitud: 41.76643
Longitud: 1.88446
UTM Est (X): 407276
UTM Nord (Y): 4624445

Classificació

Número de fitxa 08213-15
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVI-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA nº 45,46,47 de Sant Fruitós de Bages
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 007A00016
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dc., 21/12/2005 - 01:00

Descripció

El mas Oliveres és format per l'edifici principal que conforma la casa de Can Oliveres, una altra casa aixecada uns metres a migdia utilitzada com a casa dels masovers, i altres elements annexos, com és el cas de dues grans xemeneies properes, pertanyents a una antiga alcoholera i a un molí de vent. Tot el conjunt es troba envoltat per un mur perimetral que envolta el mas, el delimita dels camps propers, i crea un espai interior en forma de pati. L'accés al conjunt és a través d'una porta de ferro que s'obre a ponent del mur i dóna a la façana principal. La casa principal és un edifici de planta quadrangular amb coberta a doble vessant, i carener perpendicular a la façana i coronat per una torreta de dos pisos, acabada en un terrat. Els murs són de mamposeria irregular i arrebossat posteriorment amb ciment pòrtland. Consta de planta baixa i dos pisos. A la façana principal, orientada a ponent, hi ha el portal d'accés que és de llinda en arc rebaixat, i té picaportes de ferro imitant lleons. Al primer pis s'obren un seguit de tres finestres i dos balcons centrals, i al segon pis, cinc finestres de diferents mides, essent més grans les centrals. Totes aquestes finestres de la façana principal són fetes amb llindes monolítiques de pedra picada. A la façana de migdia destaca l'existència d'una gran balconada que s'extén al llarg de tota la façana, a l'alçada del primer pis. Aquest balcó corregut està suspès sobre mènsules de pedra. S'accedeix al balcó per cinc portes adossades, que ocupen l'espai central de la façana, i que són coronades per un arc de mig punt. Al segon pis destaca l'existència d'una galeria porxada oberta formada per un cinc grans arcades d'arc de mig punt. La façana de ponent té un gran cobert s'adossat a l'alçada de la planta baixa i impeding-ne una visió completa. S'aprecien tot de petits finestrons al segon pis. La torre que sobresurt i corona l'edifici és de dos pisos; al segon pis hi ha una finestra a cada façana, són de llinda en arc de mig punt, i decorades amb un guardapols. El terrat superior de la torre és protegit amb una balustrada de columnetes molt atapeïdes. Tot i que no s'ha pogut accedir a l'interior de la casa, a través de l'inventari del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat, es té constància de l'existència d'un pati porxat dins les dependències de la casa (de 4 m x 40 m x 40 m); és un pati exterior, adossat al cantó nord del mas. Té tres cares porxades d'obra arrebossada. La base de les columnes és alta (80 cm), de secció quadrada. El fust de 40 cm de diàmetre i 1,40 m. d'alçada. Totes compten amb un estret capitell on descansa un arc de mig punt. Sobre els arcs hi ha una balustrada formant una decoració en gelosia. El mur que tanca la porxada acaba amb una decoració dentada, en forma de dents de serra fets amb maó. A escassos metres a migdia de la casa s'ubica un altre edifici que antigament devia fer la funció de residència dels masovers. Es tracta d'una casa de planta rectangular coberta a dues aigües amb el carener paral·lel a la façana. Compta amb planta baixa, primer i segon pis, malgrat que la seva alçada és inferior a la casa principal, ja que es troba aixecada en un desnivell del terreny. La construcció és feta en parament de pedra irregular, i es troba arrebossada exteriorment amb ciment pòrtland. Aquest edifici manca de qualsevol tipus d'element ornamental. Com a elements complementaris al mas destaca l'existència de dues grans xemeneies. La primera d'elles es troba dins el recinte murat del mas i pertany al que havia estat una antiga alcoholera. Es tracta d'una xemeneia pentagonal que s'assenta sobre un petit edifici que li fa de base. Degut a que no s'ha pogut accedir a l'interior del recinte, no es pot precisar més la descripció. Una segona xemeneia està ubicada uns metres a migdia, fora del perímetre murat del mas, i corresponia a un antic pou d'aigua. És de planta quadrangular atalussada amb la base més ampla, que es va estretant a mida que s'eleva.

Observacions:

Inclòs a l'inventari del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya amb els n° 45. El pati porxat del mas de les Oliveres apareix amb el n° 46, i la sínia i pou del mas Oliveres amb el n° 47.

Història

El mas Oliveres és sens dubte un dels masos més antics i més importants econòmicament del terme de Sant Fruitós de Bages. La primera referència documental apareguda referida a un mas anomenat "Olivera" data del 1109, la següent referència documental apareix el 1295. A partir del segle XIV, i almenys fins el segle

XVII, s'ha de diferenciar entre el mas Oliveres i el mas Oliver. Aquest darrer existí almenys fins el segle XVII. Al segle XIII compta amb una part de les terres del mas Om. Al fogatge del 1497 apareix com un dels masos de la parròquia de Sant Genís de la Vall dels Horts. El 1553 com a decarant del mas Oliveres apareix un personatge anomenat Antoni Oliveres SALVADÓ (2003:292) En un llevador de rendes de l'Abadia de Sant Benet del segle XVI, es reconeix que el mas Oliver, pagava al monestir una lliura i 4 sous, quatre quarteres de forment, cinc quarteres d'ordi i civada i quatre gallines . SALVADÓ (2003:232) Al capbreu del segle XVIII, apareix referenciat com un mas pertanyent a la parròquia de Sant Genís de la vall dels Horts i novament amb el nom d'Oliveres. PLANS I MAESTRA (2003:91-105). Arquitectònicament l'edifici actual es correspon amb tota probabilitat la segle XVIII, moment de gran activitat econòmica derivada de la vinya. Al segle XIX sofrí algunes transformacions, segurament la construcció de la torre quadrangular sobre la teulada i el porxo de la façana nord. Els propietaris actuals afirmen haver mantingut el seu aspecte original sense haver efectuat reformes. Tot sembla indicar que aquest mas fou propietat de la família Oliveres fins a la dècada del 1980, en què fou adquirit pels actuals propietaris.

Bibliografia

BENET I CLARÀ, A. (1985). Història de Manresa. Dels orígens al segle XI. Manresa GANDIA, J.; RUIZ, J. (2001). Sant Fruitós de Bages. Història en imatges 1898-1975. CEB. Manresa. SALVADÓ MONTURIOL, J. (2003). Història medieval d'un territori: Sant Fruitós de Bages (segles X-XVI). Ajuntament de Sant Fruitós de Bages. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

